

ВІДГУК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА

на дисертаційну роботу

Кащенко Дмитра Валерійовича

«Публічне управління в умовах надзвичайних ситуацій»

поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю

281 – «Публічне управління та адміністрування»

Дисертаційна робота Кащенко Дмитра Валерійовича присвячена одній з найбільш актуальних проблем сучасної науки публічного управління – теоретичному обґрунтуванню та розробці практичних рекомендацій щодо вдосконалення публічного управління в умовах надзвичайних ситуацій. Актуальність обраної теми зумовлена зростаючою частотою та масштабністю надзвичайних ситуацій природного, техногенного та соціально-політичного характеру у світі, їх руйнівним впливом на функціонування суспільства та економіки. Особливої гостроти ця проблематика набуває для України, яка протягом останнього десятиліття зіткнулася з безпрецедентними викликами – від пандемії COVID-19 до повномасштабної військової агресії російської федерації. Ці виклики актуалізували питання забезпечення національної безпеки, соціальної стабільності, захисту критичної інфраструктури та життя громадян.

Автор обрав складну та багатоаспектну тему, яка потребує глибокого розуміння як теоретичних засад публічного управління, так і специфіки функціонування системи цивільного захисту, механізмів антикризового менеджменту та сучасних технологічних рішень. Дисертант продемонстрував здатність до системного аналізу складних управлінських проблем та розробки комплексних рішень. Структура дисертаційної роботи є логічно обґрунтованою та відповідає поставленим завданням, включаючи три розділи, які послідовно розкривають теоретичні засади, сучасний стан та напрями вдосконалення публічного управління в умовах надзвичайних ситуацій.

У першому розділі здобувач здійснив ґрунтовний теоретико-методологічний аналіз сутності та особливостей публічного управління в умовах надзвичайних ситуацій. Особливо цінним є авторське визначення цього феномену як специфічного типу управлінської діяльності, що відрізняється від традиційного управління низкою характеристик: функціонуванням в ситуації високої невизначеності, необхідністю ухвалення критичних рішень в умовах дефіциту часу та ресурсів, підвищеною міжвідомчою взаємодією тощо. Дисертант переконливо обґрунтував продуктивність поєднання системного, синергетичного та ситуаційного підходів до дослідження проблематики антикризового управління.

Другий розділ містить комплексну оцінку ефективності публічного управління в умовах надзвичайних ситуацій в Україні. Автор розробив багатовимірну систему критеріїв оцінки, структуровану за етапами антикризового циклу, що є важливим методологічним досягненням. Цінним є детальний аналіз нормативно-правових засад та зарубіжного досвіду, який

дозволив виявити як сильні сторони української системи цивільного захисту, так і її проблемні аспекти. Особливо слід відзначити ґрунтовний компаративний аналіз досвіду ЄС, США та Японії з подальшим обґрунтуванням можливостей адаптації кращих практик до українських реалій.

Третій розділ представляє найбільш оригінальні наукові результати дослідження. Автор запропонував чотири стратегічні напрями вдосконалення публічного управління в умовах надзвичайних ситуацій, які формують цілісну систему: інтеграція в систему національної безпеки, впровадження ризик-орієнтованого підходу, розвиток державно-приватного партнерства та використання інноваційних технологій. Особливо новаторським є розроблення інтегративної моделі розвитку інституційної спроможності, яка включає організаційний, компетентнісний, ресурсний та культурний компоненти з диференціацією за рівнями управління.

Наукова новизна дисертації полягає у системному підході до вирішення актуальної науково-прикладної проблеми. Уперше розроблено інтегративну модель розвитку інституційної спроможності системи публічного управління в умовах надзвичайних ситуацій, яка забезпечує комплексну трансформацію на основі принципів адаптивності, проактивності та резильєнтності. Ця модель суттєво відрізняється від існуючих підходів системністю та врахуванням специфіки різних рівнів управління. Значним внеском у розвиток теорії публічного управління є удосконалення механізму комплексного оцінювання та моніторингу, який базується на поєднанні превентивних, оперативних та відновлювальних індикаторів. Автор також удосконалив концептуальні підходи до впровадження ризик-орієнтованого управління та методичний підхід до інтеграції інноваційних технологій.

Практична цінність дисертації є безсумнівною. Розроблені автором рекомендації мають безпосереднє значення для вдосконалення державної політики у сфері цивільного захисту. Запропонована інтегративна модель може використовуватися органами державної влади як методологічна основа для організації діяльності у сфері цивільного захисту, розробки відповідних програм та планування заходів з підвищення готовності до надзвичайних ситуацій. Особливу практичну цінність мають розроблені здобувачем механізми впровадження ризик-орієнтованого підходу та рекомендації щодо використання інноваційних технологій, які можуть бути використані Державною службою України з надзвичайних ситуацій, центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування.

Дисертаційна робота виконана на високому науковому рівні. Автор продемонстрував глибоке знання вітчизняної та зарубіжної літератури з проблематики дослідження, використав сучасні методи наукового пізнання, забезпечив достатню емпіричну базу дослідження. Особливо слід відзначити вміння дисертанта поєднувати теоретичний аналіз з практичними рекомендаціями, що підвищує прикладну цінність роботи. Результати дослідження пройшли належну апробацію через публікації у наукових фахових виданнях та участь у міжнародних науково-практичних

конференціях.

Протягом навчання в аспірантурі здобувач демонстрував високий рівень дисципліни, відповідальності та наукової ініціативи. Дисертант своєчасно виконував всі заплановані заходи індивідуального плану, активно брав участь у наукових семінарах та обговореннях. Основні положення дисертації висвітлено у 6 публікаціях, з яких 4 – у наукових фахових виданнях, що свідчить про ґрунтовність та систематичність наукової роботи автора.

Дисертаційна робота Кащенко Дмитра Валерійовича «Публічне управління в умовах надзвичайних ситуацій» є завершеним самостійним науковим дослідженням, яке містить нове вирішення актуальної науково-прикладної проблеми. Робота відповідає всім вимогам, що висуваються до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування». Здобувач продемонстрував глибокі теоретичні знання, володіння сучасними методами наукового дослідження, здатність до самостійного вирішення складних наукових завдань. Результати дослідження мають важливе теоретичне та практичне значення для розвитку науки публічного управління та вдосконалення практики антикризового менеджменту в Україні.

На підставі викладеного рекомендую дисертаційну роботу Кащенко Дмитра Валерійовича «Публічне управління в умовах надзвичайних ситуацій» до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Науковий керівник:

доктор юридичних наук,
професор, завідувач кафедри
права, національної безпеки
та європейської інтеграції ННІ
«Інститут державного управління»
Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна

 Лариса ВЕЛИЧКО

ПІДПИС ЗАСВІДЧУЮ
Головний відділ
кадрів

 О. Трусєва